

Karel Václav Rais **Kalibův zločin**

Osnova :

1. Informace o autorovi
2. Informace o díle
3. Ukázka z díla
4. Dodatky
5. Použitá literatura a zdroje

Karel Václav Rais byl český prozaik a publicista, tvůrce realistické vesnické povídky – zejména z Podkrkonoší, románové idyly a elegie. Narodil se v Lázních Běláhoř v chudé rodině. Vystudoval učitelskou profesi. Žil v letech 1859 až 1926. Založil beletristický časopis Zvon. Psal zejména knihy pro mládež. Napsal díla Cesta k domovu, České pohádky o Kristu Pánu, Dětský ráj, Kalibův zločin, Pantáta Bezoušek, Výminkáři, Zapadlí vlastenci. Všechna díla vycházejí z podkrkonošského venkova, svého rodiště. Zabýval se popisem sociální problematiky.

Příběh začíná smrtí Anny Kalibové, matky hlavního hrdiny Vojty Kaliby. Vojta se po návrhu švagra Smrže rozhodne oženit s Karlou Boučkovou, holčkou z vedlejší vesnice. Ta je o několik let mladší. Na hospodářství se ale spolu s Karlou nastěhuje i její matka. Obě se po svatbě začaly v domě pomalu chovat, jako by jim vše patřilo. Nepracovaly, utrácely peníze a hlavně matka pomlouvala a soudila se s kým – hlavně se starým Konopáčem, a stejně to prohrála. Po svatbě se Vojtův otec přestěhoval na výměnek, kam za ním chodil i jeho přítel Kukelka. Po čase se Krla narodil syn Karel. Karla Vojtu stále více nenáviděla a nechtěla ho pouštět k dítěti. Při hádce jednoho dne Vojtovi přetekly nervy a starou Boučkovou vyhnal z domu – šla s ní i Karla. Ty se nastěhovaly ke Smržům. Tam Vojta v beznaději chytil Karlu za hrdlo a hodil jí na postel. Boučková dala věc k soudu. Vojta vše přiznal, a to i nepravdu. Dostal 4 týdny vězení. Po dobu trestu se obě ženy vrátily na chalupu a starého otce vyhnaly na výměnek, kde nakonec umřel. Z vězení byl Vojta propuštěn o den dříve - na Silvestra. Těšil se domů, ale uviděl, že v chalupě je s Karlou i její milenec Rachota – voják. Poslouchal za oknem a dozvěděl se, že dítě není jeho ale vojákovy. Tak vtrhl do chalupy a Karlu v zoufalství zabil motykou. O pár dní později Vojta zemřel na silné krvácení do mozku.

Ukázka z díla :

Vojta ve dveřích skloněn, prostovlasý, hlavu maje nachýlenu vpřed,
očima zpod obočí vykulenýma hleděl po světnici.

„Tak proto jste mě trhaly?“ zařval ne jako člověk.

Udělal krok, a zuby maje zaťaty, vyjeveným zrakem
pásl po vojákově. Právce, držící motyku v půli topůrka, švihla do výše -

„Nezabíjej!“ zoufale, divoce křikla Karla a vyděšena
zdvihla proti němu paže.

Vypouklé oči Vojtovy zatékaly z vojáka na ni —

Paže, dosud vzepjatá, mžikem švihla ještě výš, a silná,
prudká praskavá rána padla Karle do temene.

Svalila se rázem. Motyka mu vyletěla z ruky.

Zaťaté ruce maje skleslé, chroptě, vyjevenýma
očima upřeně hleděl na padlou.

Neviděl, že voják, hodil hošíčka na postel, chytil
šavli, čepici i plášť a utíkal ze světnice, neslyšel, že
Boučková na návsi jekotně svolává lidi.

Vtom se na Karlině skrání objevila tmavá stružka,
jež zvolna stékala do líce.

Pustém ve Vojtově hlavě prokmitl svit myšlenky:
Já ji zabil — Kadličku jsem zabil!

Hrůza jím zalomcovala. Vyjeveně hleděl na dveře
a hned zas k zemi. Svezl se na kolena a paže se mu
natáhly k ženě hlavě.

Ale vtom se zatřásl, ústa chrčivě zablábolila a také
horní půle těla padla na zem, až hlava bouchla do podlahy.

Postavy v knize jsou rozebírány do hloubky a až do konce knihy nevíme, jak je nakonec autor
vylicí. Psychologicky pojaté dílo. Autor zde popisuje změnu myšlení a konečné psychické zhroucení
hlavní postavy. 262 stránek, 14 kapitol.

Literatura a zdroje : kniha Kalibův zločin

http://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_V%C3%A1clav_Rais